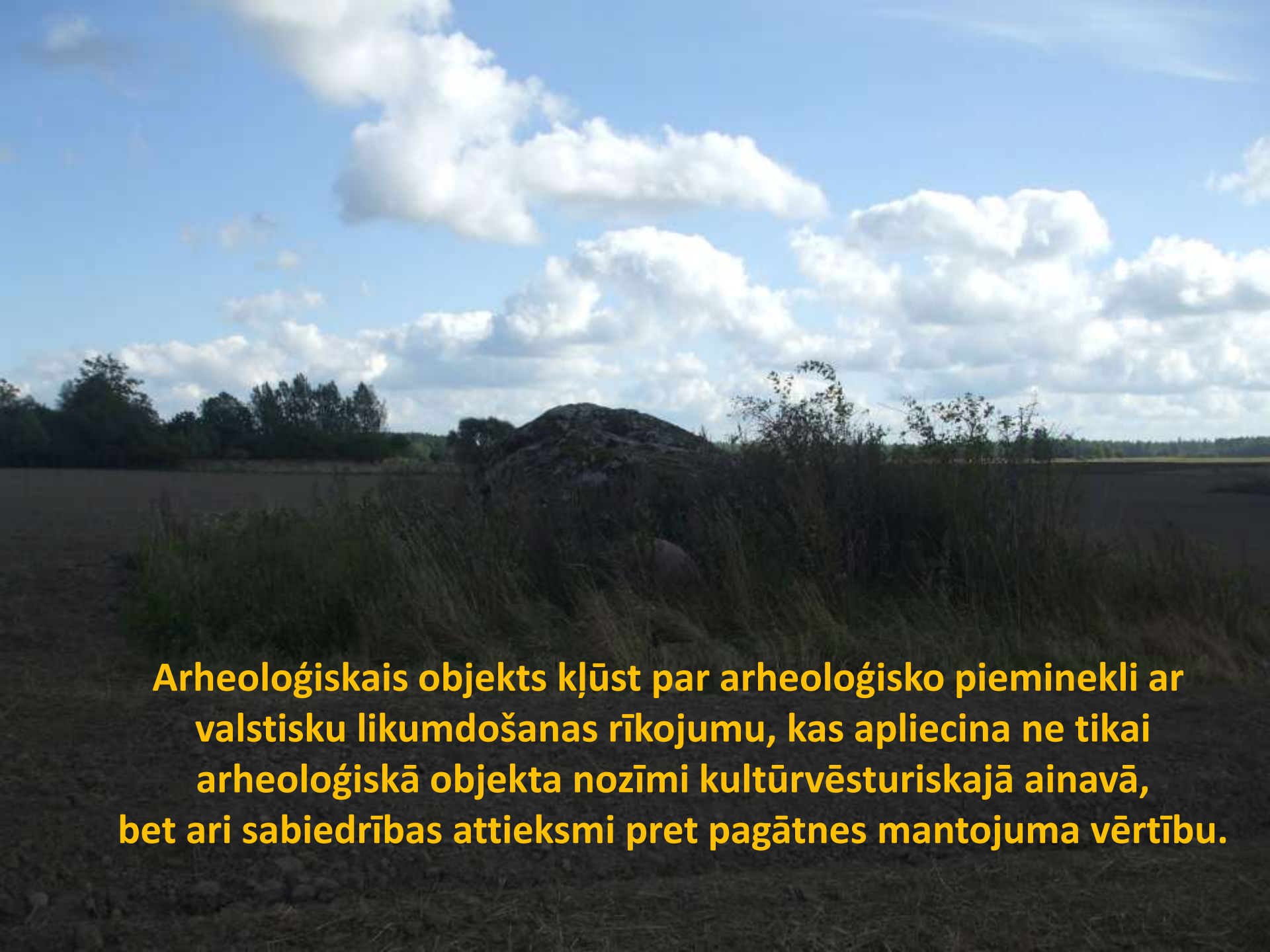

**Svētvietu
saglabāšana
Kurzemē**

Kuldīgā, 2012.

Arheolģiskais objekts kļūst par arheolģisko pieminekli ar valstisku likumdošanas rģkojumu, kas apliecina ne tikai arheolģiskā objekta nozģmi kultģrvģsturiskajā ainavā, bet arī sabiedrģbas attieksmi pret pagātnes mantojuma vģrtģbu.

**Svētvietas (kulta vietas) ir viena no
arheoloģisko pieminekļu tipoloģiskajām grupām:
baznīcu vietas, kalni, koki, akmeņi, alas, avoti, ezeri, teiku vietas.**

SENĀS KULTA VIETAS

DĪE SAVIEM DIEVIEM SENĀLATVIEŠI GRIEZĀS AR LŪGŠANĀM, KURĀS IZTEICA TIEM PATEICĪBU VAI ARĪ IZLŪDZĀS VIŅU PALĪDZĪBU UN SVĒTĪBU. DIEVU LABVĒLĪBAS IEGŪŠANAI SENĀLATVIEŠI NEŠA TIEM DAŽĀDUS ZIEDUS, KĀ ARĪ GODINĀJA UN CILDINĀJA VIŅUS. SAVIEM DIEVIEM SENĀLATVIEŠI ZIEDĒJA GAN NO LAUKU AUGLIEM, GAN ARĪ PUTNUS UN DZĪVNIĒKUS. DAŽREIZ VIŅI ZIEDĒJA ARĪ CĪTAS LIETAS: VAIHĀGUS, LEHTAS, AUDUMUS, DZINTĀRA GĀBALĪNUS UTT.

DARĀSTI NĀTRAS SĒTAS SAIMĪHIENS ZIEDĒJA UN LŪDZA SAVĀ, KĀ ARĪ SAVAS SAIMES VĀRDĀ. TOMĒR SENĀLATVIEŠIEM BĪDA DAŽAS PERSONĀS, KURĀM, PĒC VIŅU DOMĀM, ESOT ĪPAŠAS ZĪHNĀŠANĀS UN PAR- BĪGAS SPĒJAS UN KĀS VĀROT BŪT PAR STĀRPHĪEKIEM STĀRP CĪLVĒKIEM UN DIEVIEM. TĀDAS PĒRĒ- NĀS, PIEMĒRAM, BĪDA BŪRTĪHIKI, ZĪLNĪKI UN PĀRĒGI. VĀRDOTĀJI, DŪŠLOTĀJI CĪNĪJAS PĒET ĻAUNIEM, KĀS NEŠA ĻAUDĪM VISĀDAS SĒRGĀS UN SLIMĪBAS.

ZIEDĒŠANĀ UN DIEVU DĪELŪGŠANĀ NOTĪKA ĪPAŠAS SVĒTBĪRZĪŠ VAI ARĪ DĪE KĀDĀ ZĪNĀMĀ KŪRĀ.

/FR. ZĀLĪTIS LV. 42. 190./

SAHĀS NOVĀDĀ IR VĀIRĀKĀS SENĀS KULTA VIETAS. PĒC TAUTAS TRĀDĪCIĀM, UPURU VIETĀ UN DIEVU DĪELŪGŠANĀS VIETĀ IR BĪJĪS ELĪKU KĀLNS, KĒTĀLU NO "RUDZĪŠU" MĀJĀM. TĀŠ ATRODĀS DUR- BES UPES KRĒISĀJĀ KĒASTĀ. ELĪKU KĀLNS ATĒNDĪNĀ UZBĒRUMU-VĀLŅI. IR ĀPMĒRAM 150 x 25 30- LU LIĒLS, ĀPM. 10 PĒDU AUGSTĀKS PAR ĀPHĀRTĒJO TERĪTORĪJU, KURĀ IR PURVĀIŅĀ, KRŪMIEM UN KONĪEM ĀPĀUGŪŠI. ELĪKU KĀLNS IR GĀRŠ M UN PLĀTS M. ELĪKU KĀLNS DĪEVĻĀUDĀS DURBES UPĒI.

OTRĀ KULTA VIETĀ PĀGĀSTĀ IR "SVĒTMEĪTU KĀLŅIŠ", KURŠ ATRODĀS DĪE "ĻĀIDORĒU" MĀJĀM. PĒC VIETĒJO IEDZĪVOTĀJU NOTĀSTĪEM ZIEDĒŠANĀ UN DIEVU DĪELŪGŠANĀ NOTĪKŪŠI ARĪ ŠĀJĀ UZKĀ- LIŅĀ, KURĀM SĀGLĀBĀJĪES NOSĀUKUMS "SVĒTMEĪTU KĀLŅIŠ". SENĀS KULTA VIETĀS LIĒĻĀRO TĪRĒU ĀTTĪECĀS UZ VIDUSĀJĪHIEM.

DĪŅŅU UPURĀKMEŅS - DĪEVĒĻĀ ĀRMEŅS

PĀR KULTĀKMEŅI UZLŪKOJĀMS TĀDS ĀRMEŅS, KURU UZLŪBĒJA KĀ DĪELŪGŠANĀS VIETU. KURZĒ- MĒ PĀRSVĀRĀ SĀSTOPĀMI CĪLINDRVEĪDĀ KULTĀKMEŅĪ AR CĪLINDRVEĪDĀ DOBUMU. CĪLINDRVEĪDĀ KULTĀKMEŅĪ AR CĪLINDRVEĪDĀ DOBUMĪEM IZMĀNTŪTĪ 15.-18. GS.
DĪŅŅU UPURĀKMEŅS - KULTA VIETĀ ATRODĀS SAHĀS PĀG. ULMĀLĒ, KĒTĀLU NO "DĪŅŅU" MĀJĀM - LIĒKĀJĀ - VĒNTSPĪLS CĒĻĀ 60 KM. ĻĀBĀJĀ PŪSĒ.
ULMĀLES DĪŅŅU UPURĀKMEŅĪM TAUTAS ĀTĪMIĀS SĀGLĀBĀJĪES ĪPĀŠĪ NOSĀUKUMS - DĪEVĒĻĀ ĀRMEŅS. UPURĀKMEŅS DĪEDĒR DĪE BĻODĀKMEŅŅU TĪPĀ - IR VIENS DOBUMS.

DĪŅŅU U
CĪL
21 120
CĪL
22 81-

Īpaši
aizsargājama
dabas
teritorija

Tilgaļu milzu akmens

DABAS PIEMINEKLIS

Tilgaļu (Vandzenes, Krauju) milzu akmens ir viens no lielākajiem geomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem Talsu rajonā.

Akmens DR un R daļā atrodas iesārts plagioklaza mikrofīna granīts, ZR daļā - pelēkbalts pegmatītgranīts, DA - pelēks granīts.

Sals vai pērkona spēriens no sadēdējušas akmens virspuses atšķēlis vairākas šķembas, izveidojot iedobes.

Tas aizsargājams kopš 1957. gada.

Šobrīd Tilgaļu milzu akmens:

- garums - 7,4 m,
- platums - 7,0 m,
- augstums - 3,4 m,
- apkārtmērs - 26 m,
- virszemes tilpums - 90 m³.

Šis akmens ir viens no interesantākajiem kultūrpeminekļiem Latvijā. Teika stāsta, ka netālu bijušas Tilgaļu mājas un Tilgaļu baznīca, kas mēra laikos gājuši bojā. Savukārt apstrādājot laukus, pie akmens atrastas ogles.

Vēl 19. gs. te augušas svēthēpas, taču pēdējā no tām nozāģēta ap 1930. gadu.

Dižakmeņi ir lieli laukakmeņi, kuru virszemes tilpums pārsniedz 10 m³. Vietējās nozīmes dižakmeņi ir lielāki par 7 m³.

Latvijas dižākie akmeņi

(2007. g. dati)

1. Nīcgales Lielais akmens - 170 m³
2. Brodu karjera akmens - 103 m³
3. Velna Skroderis - 100 m³
4. Tilgaļu akmens - 90 m³
5. Jūstalejas Dižakmens - 60 m³
6. Kapošanas Dižakmens - 60 m³
7. Krauju Lielais akmens - 60 m³
8. Mužuļu dižakmens - 46 m³
9. Vaiķu akmens - 45 m³
10. Kīvmeža akmens - 44 m³

Kopumā Latvijā apzināti aptuveni 230 dižakmeņi (virs 10 m³), taču aizsargājami šobrīd ir 32.

Kas ir dabas piemineklis?

Dabas pieminekļi ir savrupi dabas veidojumi: aizsargājami koki, dendroloģiskie stādījumi, alejas, ģeoloģiskie un geomorfoloģiskie dabas pieminekļi un citi dabas retumi, kam ir zinātniskā,

kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība. Lai nodrošinātu aizsargājamo koku un akmeņu saglabāšanu un to apskates iespēju, aizsargāta tiek arī teritorija 10 metru rādiusā ap tiem.

Tilgale giant stone is one of the biggest geomorphologic natural preserves in Talsi region. It is protected since 1957. The stone was damaged, when some pieces from the top and its sides were sliced off by thunderstorm, but nevertheless it is considered to be the 4th biggest stones in Latvia and one of the most interesting cult monuments in the country!

Tilgaļu Riesenstein ist eins der größten geomorphologischen Naturdenkmale des Kreis Talsi. Sieht unter Schutz seit dem Jahr 1957. Trotz des Donnerblitz schaden, wenn vom dem Stein große Brocken an der Seite und vom oben abgespülen wurden, ist es als der 4. größte Steinbrocken Lettlands angesehen, und eins der interessantesten Kultidenkmale Lettlands.

Тилгалсей валуи является одним из самых традиционных геоморфологических памятников природы в Талсовском районе. Он находится под охраной с 1957 года. Хотя и из-за удара молнии от камня с верху и по бокам отщепились куски, его по праву называют шедевром по величине валуном в Латвии, а также одним из наиболее интересных культурных памятников в стране.

Apmeklētāju ievēribal:

Lūdzam neizmest atkritumus nepiemērotās vietās!

Dabas aizsardzības pārvalde,
Tālrunis: 75095435,
www.dap.gov.lv

Izvēlies dabas aizsardzību!

Reģistrācija
14. Oktobris, 14. 2014.
14. Oktobris, 14. 2014.

29 4:27PM

Ilbatu zeltakalna bedrīšakmens Zelta kalniņā

Ilbatu Zeltakalna bedrīšakmens

**Alokstes (Valātas, Kazdangas) Velnakmens/
Kazdangas (Valatas) pilskalns**

Alokstes Velnakmens Kazdangas pilskalna tuvumā

Stendes muižas apbūve

Užavas Elku liepa un Elku strauts- kulta vieta

Elderenes Svētavoti - kulta vieta

Ķoniņciema Elku birzs - kulta vieta

Piņņu Upurakmens - kulta vieta

Ezerskolas Upurakmens - kulta vieta

Vanagkalns (Upurkalns) - kulta vieta

Mazistabu Stieguļu kalns - kulta vieta

Zlēku pilskalns- kulta vieta

Valdemārpils Elku liepa - kulta vieta

**Valdemārpils Elku
liepa - kulta vieta**

Kļaviņu Velnapēdas akmens - kulta vieta

Kļaviņu Velnapēdas akmens - kulta vieta

A large, irregularly shaped rock sits in a forest clearing, heavily covered in vibrant green moss. The rock's surface is textured with patches of grey and brown, indicating its natural composition. It is surrounded by lush green foliage, including various leafy plants and grasses. Some fallen yellow and brown leaves are scattered on the moss and the ground around the rock. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day in a wooded area.

Meldzeres dobumakmens

A photograph of a lush, green forest. In the center, a large, light-colored tree trunk stands prominently, partially obscured by dense foliage. The ground is covered with various green plants, ferns, and fallen branches. To the right, a narrow path or stream bed is visible, bordered by more vegetation. The overall scene is vibrant and natural.

Māras kambaru alas - kulta vieta

Māras kambaru alas –
kulta vieta

Māras kambaru alas - kulta vieta

Leju senkapi un Upuravots - kulta vieta

Galtenes Svētavots - kulta vieta

Galtenes Svētavots - kulta vieta

Vanagkalns (Upurkalns) - kulta vieta

Krauju Lielais akmens - kulta vieta

29 4:27PM

Baznīcas kalns - kulta vieta

Valgales Baznīcas kalns - kulta vieta

10 12:21PM

Valgales Baznīcas kalns - kulta vieta

Valgales Baznīcas kalns - kulta vieta

Uz tikšanos Svētvietās!